

Bruksela, 25 stycznia 2024 r.
(OR. en)

5687/24

SOC 42
EMPL 27

NOTA DO PUNKTU I/A

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Komitet Stałych Przedstawicieli (część I)/Rada
Dotyczy:	Trójstronna deklaracja na rzecz prężnego europejskiego dialogu społecznego – <i>Zatwierdzenie</i>

I. WPROWADZENIE

Szczyt partnerów społecznych w Val Duchesse 31 stycznia 2024 r., w którym udział wezmą belgijska prezydencja Rady, przewodnicząca Komisji Europejskiej i europejscy partnerzy społeczni, ma służyć nadaniu nowego impulsu europejskiemu dialogowi społecznemu.

„Deklaracja trójstronna na rzecz prężnego europejskiego dialogu społecznego”, której projekt przygotowano wspólnie z europejskimi partnerami społecznymi, stanowi odnowione zobowiązanie do wzmocnienia dialogu społecznego na szczeblu UE. Deklaracja ma zostać podpisana przy okazji wspomnianego szczytu przez przewodniczącą Komisji Europejskiej, premiera Belgii pełniącego funkcję przewodniczącego Rady Unii Europejskiej oraz liderów europejskich partnerów społecznych.

II. AKTUALNA SYTUACJA

25 stycznia 2024 r. Komisja i prezydencja przedstawiły projekt deklaracji¹ Grupie Roboczej do Spraw Społecznych.

Tekst projektu deklaracji znajduje się w załączniku do niniejszej noty – wprowadzono zmianę o charakterze formalnym dotyczącą podpisu premiera Belgii Alexandra De Croo, aby wyraźnie zaznaczyć, że jest on sygnatariuszem ze strony Rady UE.

III. PODSUMOWANIE

W związku z powyższym Komitet Stałych Przedstawicieli jest proszony o zalecenie Radzie (do Spraw Ogólnych), by na posiedzeniu 29 stycznia 2024 r. zatwierdziła „Trójstronną deklarację na rzecz prężnego europejskiego dialogu społecznego” w wersji zamieszczonej w załączniku.

¹ Dok. 5686/24.

**Szczyt partnerów społecznych w Val Duchesse – PROJEKT deklaracji końcowej
Trójstronna deklaracja na rzecz prężnego europejskiego dialogu społecznego**

Wersja 18.01.24

Do funkcjonowania Unii Europejskiej potrzebne są konkurencja, która nas pobudza, solidarność, która nas jednoczy, i współpraca, która nas wzmacnia. (Jacques Delors)

Szczyt w Val Duchesse, który odbył się dokładnie 39 lat temu, był momentem historycznym. Położył podwaliny pod udział europejskich partnerów społecznych w kształtowaniu polityki UE. Utorowało to drogę do dzisiejszego sposobu kształtowania unijnych polityk społecznych i pomogło w rozwoju jednolitego rynku europejskiego.

Niedawne kryzysy wywarły znaczny wpływ na koszty utrzymania oraz na konkurencyjność naszych przedsiębiorstw. Wystawiły na próbę odporność zarówno naszych obywateli, jak i firm. UE podjęła szybkie i zdecydowane działania, aby złagodzić skutki tych kryzysów dla naszych gospodarek i społeczeństw, a jednocześnie utrzymać ambitną agendę ekologiczną, cyfrową i społeczną. W związku z tym pełne wdrożenie Europejskiego filaru praw socjalnych, przyszłość jednolitego rynku i europejska konkurencyjność znajdują się w centrum rozważań nad priorytetami Unii na najbliższe lata.

Do osiągnięcia wspólnych celów, które sobie wyznaczaliśmy, jest i pozostanie niezbędny skuteczny dialog społeczny na szczeblu UE. Zgodnie z Traktatem o funkcjonowaniu Unii Europejskiej europejski dialog społeczny na wszystkich szczeblach jest realizowany w drodze konsultacji, dyskusji, negocjacji, umów i wspólnych działań. Jest to jeden z zasadniczych elementów europejskiego modelu społecznego i naszej demokracji europejskiej. Prowadzi do poprawy warunków pracy i przyczynia się do tego, by UE stawała się najlepszym miejscem do życia, pracy i prowadzenia działalności gospodarczej.

Niniejsza deklaracja stanowi wyraz odnowionego zobowiązania do wzmocnienia dialogu społecznego na szczeblu UE i do łączenia sił w stawianiu czoła najważniejszym wyzwaniom, z którymi mierzą się nasze gospodarki i rynki pracy. Celem jest urzeczywistnienie dążeń w zakresie prosperujących przedsiębiorstw (niezależnie od ich wielkości), dobrze funkcjonujących usług świadczonych w interesie ogólnym i usług publicznych, wysokiej jakości miejsc pracy i poprawy warunków pracy.

W ramach tego zobowiązania do wzmocnienia dialogu społecznego i do wbudowania go w proces kształtowania unijnej polityki Komisja Europejska, Rada i europejscy partnerzy społeczni zobowiązują się do podjęcia następujących działań:

Zaradzenie niedoborowi pracowników i kwalifikacji

Niedobór pracowników i kwalifikacji pojawiający się w wielu sektorach stał się hamulcem zrównoważonego wzrostu gospodarczego. Przyszła długoterminowa konkurencyjność UE musi iść w parze z wysokiej jakości miejscami pracy i siłą roboczą wyposażoną w odpowiednie umiejętności. Prawo do wysokiej jakości i włączającego kształcenia, szkolenia i uczenia się przez całe życie, określone w zasadzie 1 Europejskiego filaru praw socjalnych, ma zasadnicze znaczenie, by pomóc wszystkim osobom pracującym, bezrobotnym i biernym zawodowo.

W oparciu o środki z zakresu polityki wprowadzone przez UE i jej państwa członkowskie sygnatariusze zobowiązują się do tego, by w ramach swojego zakresu odpowiedzialności – poprzez dialog społeczny i rokowania zbiorowe – wprowadzać większą liczbę osób na rynek pracy, poprawiać warunki pracy, ułatwić uznawanie kwalifikacji oraz integrację pracowników pochodzących z zagranicy.

Do wiosny 2024 r. Komisja, we współpracy z partnerami społecznymi, przedstawi plan działania na rzecz rozwiązywania problemu niedoboru pracowników i kwalifikacji.

Uznanie europejskiego dialogu społecznego za centralny element naszej przyszłości

Sygnatariusze potwierdzają swoje zobowiązanie do pełnego poszanowania i propagowania roli partnerów społecznych i dwustronnego dialogu społecznego. Obejmuje to pełne poszanowanie prerogatyw związków zawodowych i organizacji pracodawców jako podmiotów dialogu społecznego oraz wyjątkowej roli, jaką partnerzy społeczni i dialog społeczny odgrywają na szczeblu europejskim i krajowym. Rola, którą Traktat przyznaje partnerom społecznym, odróżnia dialog społeczny od innych form konsultacji, takich jak dialog ze społeczeństwem obywatelskim.

Powołanie pełnomocnika ds. europejskiego dialogu społecznego

Aby propagować i wzmacniać rolę dialogu społecznego na szczeblu europejskim i krajowym, w ramach Komisji Europejskiej zostanie powołany specjalny pełnomocnik ds. europejskiego dialogu społecznego. Pełnomocnik będzie wspierał i koordynował wdrażanie komunikatu Komisji w sprawie wzmacniania dialogu społecznego w UE, wykorzystując sieć koordynatorów ds. dialogu społecznego Komisji, oraz będzie punktem kontaktowym dla partnerów społecznych, tak by mogli wspólnie informować o kwestiach problematycznych związanych z dialogiem społecznym.

W tym celu Komisja ustanowi, w porozumieniu z europejskimi partnerami społecznymi, mechanizm otrzymywania od europejskich partnerów społecznych wspólnych sprawozdań na temat dialogu społecznego na szczeblu UE. W sytuacji, gdy partnerzy społeczni wspólnie stwierdzą, że dialog społeczny nie jest respektowany i odpowiednio propagowany na szczeblu UE, pełnomocnik będzie monitorował i koordynował działania Komisji podjęte w odpowiedzi na te wspólne sprawozdania.

W przypadku gdy partnerzy społeczni wspólnie zidentyfikują kwestie problematyczne na szczeblu krajowym, pełnomocnik przekaze wspólnie zgłoszone kwestie problematyczne instytucjom UE.

Pełnomocnik ds. europejskiego dialogu społecznego będzie utrzymywał regularne kontakty z europejskimi partnerami społecznymi. Pełnomocnik powinien działać bezstronnie i zgodnie z prerogatywami instytucjonalnymi Komisji oraz w pełni szanować autonomię europejskich partnerów społecznych, którzy będą nadal bezpośrednio – indywidualnie lub wspólnie – współpracować z instytucjami UE w ramach procesu politycznego i dialogu społecznego UE.

Pełnomocnik będzie wносił wkład w realizację zobowiązań podjętych w celu wspierania i propagowania dialogu społecznego, w tym w czterostronnym oświadczeniu pt. „Nowy początek dialogu społecznego”.

Zainicjowanie „Paktu na rzecz europejskiego dialogu społecznego”

Szczyt partnerów społecznych w Val Duchesse otwiera proces opracowania „Paktu na rzecz europejskiego dialogu społecznego”. Odbędzie się seria spotkań trójstronnych i dwustronnych z europejskimi partnerami społecznymi, które posłużą określeniu nowych propozycji wzmocnienia europejskiego dialogu społecznego.

Tematem spotkań będą m.in. unijne wsparcie instytucjonalne i finansowe na rzecz europejskiego dialogu społecznego na wszystkich szczeblach, budowanie zdolności partnerów społecznych, w tym poprzez wykorzystanie EFS+, także partnerów społecznych w krajach kandydujących, uzgodnione dwustronne podejście do procesów negocjacyjnych oraz wdrażanie i promowanie autonomicznych europejskich umów i umów, których wdrażanie realizowane jest na podstawie europejskich dyrektyw / decyzji Rady.

Wynikiem tego procesu, który ma zakończyć się na początku 2025 r., będzie „Pakt na rzecz europejskiego dialogu społecznego”.

W imieniu Komisji

Ursula von der Leyen

W imieniu Rady Unii Europejskiej

Alexander De Croo

W imieniu BusinessEurope

Fredrik PERSSON

W imieniu ETUC

Esther LYNCH

W imieniu SGI Europe

Pascal BOLO

W imieniu SMEunited

Petri SALMINEN
